



MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2024

GENER-JUNY



SCG
MEMÒRIA
HISTÒRICA



Memòria històrica i internacionalisme: una mirada més enllà de les nostres fronteres

Aquest 27 de gener ens tornem a trobar als jardins del Museu Torre Balldovina per a celebrar el Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust i commemorar el 85è aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a la nostra ciutat, trista efemèride que ens ha de servir per a recordar i dignificar la memòria de tots els colomencs i les colomenques represaliades pel règim feixista.

Com ja és habitual, aprofitarem aquesta data assenyalada per a presentar el Programa de Memòria Històrica de la ciutat, el qual s'estrenarà aquella mateixa tarda al Teatre Sagarra a partir de la representació teatral de l'obra "Papers de la Guerra", un relat en primera persona sobre la Guerra Civil que pren com a punt de partida el dietari de Pepe Castells i Pubill, jove cardedeuenc que amb només 20 anys va ser cridat a files i destinat al front d'Aragó.

Aquesta nova edició del Programa de Memòria Històrica comptarà, un cop més, amb la col·laboració dels diferents departaments i àrees de l'Ajuntament, dels grups municipals i de nombroses entitats que conformen l'entramat cívic i social de la nostra ciutat. Convé recalcar que és, precisament, la diversitat sorgida d'aquesta col·laboració la que ens permet presentar un programa de Memòria Històrica ampli, plural i ric en matisos.

Enguany, el Programa inclou nombroses activitats amb un fort component internacionalista, una novetat que sorgeix de la necessitat de comprendre diverses conjuntures sociopolítiques més enllà de les nostres fronteres.

Vull destacar, de manera molt especial i d'entre les múltiples propostes que posem al vostre abast, el viatge que dotze joves de Santa Coloma faran a principis del mes de maig al Memorial del camp de concentració de Buchenwald i Mittelbau-Dora, una activitat coorganitzada entre l'Ajuntament i l'Amical de Mauthausen que es planteja com un recurs pedagògic destinat a formar les generacions futures en els valors de la cultura de pau, l'antifeixisme i la memòria democràtica. Esperem amb impaciència poder escoltar les seves reflexions i aprenentatges.

Comencem l'any amb molta energia i amb un compromís renovat amb la Memòria Històrica. Us animo a participar, un cop més, d'aquest fantàstic programa d'activitats que hem elaborat amb la determinació de continuar cultivant la nostra cultura democràtica i dignificant la memòria de totes aquelles persones que han patit i sofert la discriminació, la repressió i la intolerància.

Ahir i avui, aquí i enllà, lluitem sempre per la memòria i els drets humans!

Núria Parlon Gil
Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2024 GENER-JUNY

Fins al 25 de febrer **Exposició fotogràfica "Imatges contra l'oblit"**

En aquesta exposició, nou persones palestines residents a

Catalunya comparteixen la seva memòria sobre Palestina, a partir d'objectes, documents i fotografies que han guardat.

Aquestes nou històries de vida, retratades per la fotògrafa Ester Pérez Berenguer de l'Associació SUDS, ens ajudaran a entendre què va ser la Nakba, el procés



pel qual més de 700.000 palestins van ser expulsats de les seves terres, obligats a deixar les seves cases i abocats a l'èxode massiu com a conseqüència de la creació de l'Estat d'Israel, l'any 1948. La informació sobre les activitats complementàries a aquesta exposició es podrà consultar properament a la web del Museu Torre Balldovina o a través del codi QR annex.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Organitzat: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina i Solidaritat i Cooperació i SUDS – Associació Internacional de Solidaritat i Cooperació i la Comunitat Palestina de Catalunya

Dissabte 27 de gener – 18 h

Acte en commemoració del Dia Internacional en Memòria de les víctimes de l'Holocaust i de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma

Un any més, la ciutat se suma als homenatges del Dia Internacional en Memòria de les víctimes de l'Holocaust i commemora, en paral·lel, el 85è aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma. A partir de les 11 h, la ciutadania podrà col·locar una espelma a l'escultura-memorial dedicada als deportats als camps d'extermini nazis ubicada als Jardins del Museu Torre Balldovina, i a les 18 h tindrà lloc l'ofrena institucional.

Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Organitzat: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i Amical de Mauthausen

Dissabte 27 de gener – 19 h

Espectacle teatral “Papers de la guerra”, i Rita Molina Vallicrosa

A Can Castells corrien uns dietaris i unes cartes que ningú havia obert mai. Ara ho han fet i volen explicar la seva història. Són una finestra al paisatge silenciós i també silenciats de la nostra memòria, un acte d'amor i de revisió a través d'una família de teatre. Aquesta és la història d'un net que busca el seu avi al mig d'una guerra, llegint les seves paraules en veu alta. O la d'un pare que escolta el seu fill mentre pinta un teló de fons, el paisatge de la guerra viscuda pel seu pare.

Entrades: a través de la web <https://teatresagarra.koobin.cat>



Lloc: Teatre Sagarra (Carrer del President Lluís Companys, 27)

Organitzat: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Teatre Sagarra

Dimarts 30 de gener – 19 h

Xerrada “La repressió contra la lluita antifeixista”

Presentació de l'Informe 210 d'Alerta Solidària, un estudi que analitza l'ús i abús de recursos per a la persecució de la lluita antifeixista als Països Catalans, on es fa un seguiment de la lluita antifranquista i la seva repressió fins a l'actualitat, mirant al passat i l'experiència del present. Es tractaran casos concrets actuals, com per exemple el cas de l'Adri, jove badaloní.

Lloc: Espai

Gramenet (Carrer de Sant Ramon, 51)

Organitzat: CUP – Gent de Gramenet



Divendres 2 de febrer – 19 h

Cinefòrum “Hi ha justícia després de les Dictadures? L'exemple d'Argentina”

Projecció de la pel·lícula “Argentina, 1985”, dirigida per Santiago Mitre i protagonitzada per Ricardo Darín, en què s'explica la història del fiscal Julio César Strassera i com va aconseguir condemnar els alts comandaments de la sanguinolenta dictadura argentina.

Un cop visionada la pel·lícula s'obrirà el debat i es reflexionarà sobre les persones desaparegudes per culpa dels règims totalitaris.

Inscripcions: places limitades amb inscripció prèvia a través de la web <https://gramenet.cat/pompeulab>

Lloc: Pompeu Lab (Carrer de Pompeu Fabra, 22)

Organitzat: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Pompeu Lab



Dissabte 3 de febrer – 11 h

Jornades de Memòria Històrica “Recuperant la Memòria”

En el marc d'aquesta jornada, es farà una visita guiada

al refugi anti-aeri de la Torre Balldovina i a l'escultura-memorial dedicada als



deportats als camps d'extermini nazis ubicada als Jardins del Museu, tot plegat amb l'objectiu de recordar com es va viure el conflicte després del cop d'Estat feixista de 1936 a la nostra ciutat, així com l'experiència dels republicans deportats i empresonats als camps d'extermini nazis.

Inscripcions: per correu electrònic a ecpsantacoloma@gmail.com

Lloc: Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Organitza: Santa Coloma En Comú

Dimecres 14 de febrer – 18 h

Presentació del llibre “Que viva Frida!”, de Marie Córdoba

A través de les pàgines d'aquest llibre, Marie Córdoba aporta una nova llum sobre la rica personalitat de la icònica pintora mexicana. L'anàlisi d'algunes de les seves obres, recreades per Juan D'Atri, ajuda a corroborar aquesta nova visió biogràfica i brinda



l'oportunitat de posar en relleu la coherència de la seva obra artística, situant-la en el context polític i cultural del Mèxic post revolucionari dels anys vint.

Lloc: La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista (passeig de Llorenç Serra, 64)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – La CIBA i el Mono Libre Editorial

Dijous 15 de febrer – 19 h

Xerrada “Fem front a l'extrema dreta des dels municipis republicans”, amb Helena Castellà

La politòloga Helena Castellà Duran, especialitzada en migracions, drets humans i antifeixisme, durà a terme una xerrada sobre l'ascens de l'extrema dreta a Europa i sobre el paper dels municipis republicans en la lluita contra la xenofòbia, la intolerància i el feixisme.

Lloc: Centre d'Art Contemporani Can Sisteré (Carrer de Sant Carles, s/n)

Organitza: Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya

Divendres 23 de febrer – 19 h

Projecció del documental “Generació silenciosa”

El film pretén ser un petit homenatge al col·lectiu de persones majors LGTBI de Barcelona, conegut com la generació del silenci perquè va haver de viure la seva sexualitat d'amagat de la seva família, amics i entorn laboral. A través de 24 entrevistes, descobrirem les històries de persones que han tingut vides apassionants i alhora difícils, en un escenari molt hostil marcat per la repressió de la dictadura franquista i el poder de l'església catòlica, encarregada del control de l'educació i la decència pública i privada.

Lloc: Centre d'Art Contemporani Can Sisteré (Carrer de Sant Carles, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Departament de LGTBI i Fundació Enllaç

Dilluns 26 de febrer i dilluns 4, 11 i 18 de març – 19 h

XV edició del Curs de Filosofia per la Pau “Memòria Històrica i Drets Humans”

L'objectiu d'aquesta activitat és aprofundir i reflexionar sobre temàtiques de filosofia, política i societat, des de la perspectiva dels Drets Humans i la pau. El curs es desenvolupa en quatre sessions, les tardes de dilluns a la Sala Riu, i en cadascuna d'elles, persones expertes i/o activistes ens apropen des de diferents vessants al tema de l'edició, que enguany gira al voltant de la Memòria Històrica i els Drets Humans. Els cursos de Filosofia per la Pau formen part del Pla d'Educació per la Pau i la Ciutadania Global 2024 de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, que rep el suport de la Diputació de Barcelona.

Inscripcions: per correu electrònic a cooperacio@gramenet.cat (fins al 23 de febrer)

Lloc: Centre Cívic Riu (Carrer del President Companys, 9)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Solidaritat i Cooperació, Diputació de Barcelona i Lliga dels Drets dels Pobles

Diumenge 3 de març – Tot el dia

Visita guiada al “Mémorial du camp de Rivesaltes”

El Memorial del camp de Ribesaltes, dissenyat per l'arquitecte Rudy Ricciotti, mostra l'obscura història d'aquest camp de concentració francès on foren empresonats molts dels republicans espanyols que, l'any 1939, van creuar la frontera fugint de la repressió franquista. El camp, que en els anys posteriors va

esdevenir també un centre de reclusió de jueus estrangers i persones d'ètnia gitana, acabaria acon-llint, després

de la Segona Guerra Mundial, nombrosos presoners de l'eix vençut i, a partir de 1962, un enorme contingent de harkis algerians, milicians exilitats com a conseqüència del seu alineament amb la França colonial en el marc de la Guerra d'Independència d'Algèria. Imprescindible inscripció prèvia. Activitat gratuïta, amb places limitades.

Punt de trobada: Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: per telèfon al 93 385 71 42, o per correu electrònic a museutorreballdovina@grame-net.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Divendres 15 de març – 19 h

1ª edició del Club de Lectura Suffragettes SCG

La primera edició del Club de Lectura Suffragettes SCG estarà dedicada al llibre

“Hijas del exilio. El legado republicano en las mujeres de la segunda generación” i comptarà amb la presència i la participació de Maria Pilar Molina Javierre, doctora en Història per la Universitat de Barcelona, catedràtica d'Ensenyament Secundari al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i autora del llibre. Presentarà i moderarà la sessió la periodista i escriptora Anabel Vélez Vargas.

Lloc: La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista (Passeig de Llorenç Serra, 64)

Organitza: Suffragettes SCG

Dissabte 6 d'abril – 11:30 h

Taller per infants “La impremta escolar:

l'experiència pedagògica Freinet dels anys 30”

Composar, crear, fer clixés, entintar, imprimir... Els



infants treballaran el gravat i compondran frases simples amb tipus mòbils per a signar els seus treballs amb una impremta Freinet. Aquest taller s'emmarca dins d'un projecte per reivindicar la memòria del mestre Antoni Benaiges i està adreçat a famílies amb infants de d'entre 8 i 12 anys.

Inscripcions: per correu electrònic a b.sta.colomag.c@diba.cat

Lloc: Biblioteca Central (Jardí de Can Sisteré, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet



Dissabte 6 d'abril – 17 h

Xerrada “La impremta escolar: l'experiència pedagògica Freinet dels anys 30” i passi de documental

El Mètode Freinet apareix en un moment històric que requereix una nova educació: els temps estan canviant i la societat evoluciona. Les tècniques, elaborades i desenvolupades per Célestin Freinet, donen solucions que realment funcionen i que connecten amb les inquietuds ciutadanes i públiques del socialisme i el laïcisme. Xerrada a càrrec de Sergi Bernal, Diego Arroyo i Albert Taulé, i passi del documental “El retratista”.

Lloc: MUHBA – Bon Pastor (Carrer de Barnola, 22)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i MUHBA – Bon Pastor



Divendres 12 d'abril – 19 h

Projecció de la pel·lícula “Diferente”

En una època en la qual l'homosexualitat era perseguida i penada a Espanya, una simple mirada entre homes, o dones, podia suposar que al furtiu observador se li aplicués la Llei de Vagues i Dolents. Entre persecucions i caça de bruixes, crida l'atenció que Luis Mª Delgado i Alfredo Alaria poguessin estrenar, en ple Franquisme, la pel·lícula “Diferente”, considerada com la primera pel·lícula a mostrar un homosexual a la gran pantalla al nostre país.

Lloc: Centre d'Art Contemporani Can Sisteré (Carrer de Sant Carles, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Departament de LGTBI i Casal Lambda



Dimarts 16 d'abril – 18 h

Conferència “Idees per a un món nou. Aportacions de les dones a la Segona República”

En el context de la Segona República, pensadores, polítiques, pedagogues i altres defensors del republicanisme van plantejar idees renovadores destinades a articular una nova visió del món. Maria de Maeztu, Maria Zambrano, Clara Campoamor, Rosa Sensat i Amparo Poch van fer algunes de les més destacades aportacions. Conferència a càrrec de l'escriptora i crítica literària Maria Àngels Cabré.

Lloc: La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista (Passeig de Llorenç Serra, 64)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La CIBA

Del dijous 2 al dilluns 6 de maig

Visita del jovent colomenc al Memorial de Buchenwald i Mittelbau-Dora

Dotze joves de Santa Coloma de Gramenet visitaran el Memorial del camp de concentració de Buchenwald i Mittelbau-Dora (Alemanya). L'activitat es concep com un recurs pedagògic destinat a aprofundir en el coneixement del fenomen del nazisme com a paradigma de règim totalitari on es vulneren els drets de les persones considerades dissidents o

mereixedores de discriminació. Aquesta activitat vol consolidar la cultura de pau i democràtica de la societat, a través d'enfortir aquests valors en generacions futures.

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Solidaritat i Cooperació i Amical de Mauthausen

Col·labora: Amical de Mauthausen i altres camps i de totes les víctimes del nazisme



Dimecres 8 de maig – 18 h

Homenatge als colomencs i colomenques que van patir la deportació als camps d'extermini nazi

El 5 de maig es commemora el Dia Nacional d'Homenatge als Deportats i Deportades. Per tal de celebrar-ho, dimecres 8 de maig tindrà lloc un emotiu acte dedicat als colomencs i colomenques que van patir la deportació als camps de concentració nazis. Aquest acte es durà a terme als jardins del Museu Torre Balldovina, davant del monument que recorda al veïnat de Santa Coloma de Gramenet, i comptarà amb la presència dels i les joves colomenques que la setmana prèvia visitaran el Memorial del camp de concentració de Buchenwald i Mittelbau-Dora.

Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Solidaritat i Cooperació i Amical de Mauthausen

#NOOBLIDEM



Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Santa Coloma
és vida!

MUSEU
TORRE BALDOVINA
SANTA COLOMA DE GRAMENET



CAN SISTÈRE

PoMpEu



casal lambda

